

**XX. YÜZYILIN SONLARINDA
KALEME ALINAN DERLEME BİR
MEVLİD ÖRNEĞİ: ŞEYH SEYYİD
HATTAT AHMED TAKÎ'NİN
MEVLÛDU'N-NEBEVÎ'Sİ**

A COLLECTIVE MAWLID EXAMPLE
WRITTEN AT THE END OF THE
20TH CENTURY: SHEIKH SAYYID
CALLIGRAPHER AHMED TAKÎ'S
MEVLÛDU'N-NEBEVÎ

**Dr. Öğr. Üyesi Duygu KAYALIK
ŞAHİN**

Bartın Üniversitesi

İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü

E-posta: kayalik_duygu@hotmail.com

Orcid: 0000-0002-9619-633X

Öz

Âlemlerin yaratılış vesilesi olan Hz. Muhammed'in doğumunu anlatmak ve ona duyulan sevgiyi dile getirmek arzusuyla ortaya çıkan mevlid yazma geleneği, XV. asırda Ahmedî ile başlayarak günümüze kadar devam etmiştir. Allah'ın rahmetine nail olabilmek, Hz. Muhammed'in şefaatiyle şereflenmek ve hayırla yâd edilmek gibi muhtelif sebeplerle Türk İslam edebiyatında çok sayıda mevlid kaleme alındığı bilinmektedir. Çalışmamıza konu edilen ve kaynaklarda şimdiye kadar ismi zikredilmeyen mevlidlerden biri de farklı mevlidlerden intihap edilen beyitlerin bir araya getirildiği *Mevlûdu'n-Nebevî*'dir. Şeyh Seyyid Hattat Ahmed Takî tarafından 9 Zilkade 1400/ 19 Eylül 1980 tarihinde 247 beyit olarak kaleme alınan bu eser, aruzun "fâilâtün/fâilâtün/fâilün" kalıbıyla mesnevi nazım şeklinde ve Arap harfleriyle yazılmıştır. Tertip hususiyetleri ve kullanılan motifler bakımından mevlid geleneğine bağlı olarak kaleme alındığı müşahede edilen *Mevlûdu'n-Nebevî*'de, Eski Anadolu Türkçesinin söz varlığı da görülmektedir. Bu çalışmada öncelikle mevlid musannifi Şeyh Seyyid Hattat Ahmed Takî'nin biyografisi ortaya konulmuştur. Derleme bir eser olan *Mevlûdu'n-Nebevî*'nin dil, şekil, yapı ve muhteva özellikleri incelenmiş, esere tesir eden ya da musannifin doğrudan alıntı yaptığı on bir kaynak tespit edilmiştir. Çalışma sonunda *Mevlûdu'n-Nebevî*'nin transkripsiyonlu metni hazırlanarak araştırmacıların istifadesine sunulmuştur. Bu çalışmanın amacı, kaynaklarda yer almayan bir mevlid metnini ortaya çıkararak mevlid literatürüne katkı sağlamaktır.

Anahtar kelimeler: Türk İslam Edebiyatı, mevlid, Şeyh Seyyid Hattat Ahmed Takî, *Mevlûdu'n-Nebevî*.

Abstract

The tradition of writing mawlid that emerged with the desire to tell the birth of Prophet Muhammad, instrumental in the creation of all worlds and to express the love for him started with Ahmedî in the 15th century and continued until today. Many mawlid were written in Turkish-Islamic literature for such reasons as attaining the mercy of Allah, being honored by the intercession of Muhammad and being remembered with goodness. One of the mawlid that is the subject of our study and whose name has not been mentioned in the sources so far is *Mevlûdu'n-Nebevî* in which the couplets composed from different mawlid are brought together. This work, which was compiled as 247 couplets by Seyh Seyyid Hattat Ahmed Takî on September 19, 1980, is written in Arabic letters. In terms of its compositional features and motifs, *Mevlûdu'n-Nebevî* is written in accordance with the mawlid tradition while making use of the vocabulary of Old Anatolian Turkish.

This study starts with the biography of Ahmed Taki, the scribe of the mawlid. are analysed and eleven different sources that either influenced the work or were quoted directly by the writer are identified. At the end of the study, the transcribed text of *Mevlûdu'n-Nebevî* is presented to future researchers. The aim of this study is to contribute to the mawlid literature by revealing a mawlid text that is not included in the sources.

Keywords: Turkish Islamic Literature, mawlid, Sheikh Sayyid Calligrapher Ahmed Takî, *Mevlûdu'n-Nebevî*.

GİRİŞ

Sözlüklerde “doğma”, “doğum zamanı” ve “doğum yeri” anlamlarına gelen mevlid, Hz. Muhammed’in hayatını muhtasar olarak anlatan edebî bir türün adıdır (Aksoy, 2007: 323). Mevlidlerin pekçoğunda Hz. Muhammed’in doğumu ve doğumunda gerçekleşen mucizeler teferruatlı bir şekilde kaleme alınmıştır. Manzum olarak kaleme alındığı müşahede edilen mevlidlerin ilk müstakil örneğinin XV. yüzyılda telif edildiği kabul edilmektedir. Türk İslam edebiyatının en zengin türlerinden biri olan mevlidlerin gelişmesinde ve gelenekselleşmesinde Süleyman Çelebi’nin (ö. 1422?) mesnevi nazım şeklinde telif ettiği *Vesiletü'n-Necât* adlı eserinin etkisi büyüktür. Öyle ki mevlid teriminin bilhassa *Vesiletü'n-Necât* için kullanıldığı da görülmektedir (Köksal, 2011: 20). Şairler kimi zaman hem şekil hem vezin bakımından Süleyman Çelebi’den ilhamla mevlidler kaleme almış kimi zaman da *Vesiletü'n-Necât*’tan şekil, vezin ve muhteva bakımından farklı mevlidler telif etmişlerdir.

Mevlid literatürü üzerinde çalışmalarda bulunan Rifat Kütük, kendinden önce hazırlanan listeleri¹ düzenleyip güncelleyerek 123 mevlid şairine işaret etmiştir (2018: 78-84). Bu şairlerden ikisinin “kaynaklarda mevlid yazdıkları bildirilen ama eseri mevlid türünde olmayan ya da eserinin mevlid türüne girdiğinden şüphe duyulan isimler” olduğunu belirten Kütük; üçünün de “kaynaklarda kendilerine mevlid isnat edilen ama mevlidleri olduğu şüpheli görülen isimler” olduğunu ifade etmiştir (2018: 85). Kütük’ün çalışmasından sonra literatürde yer almayan çok sayıdaki mevlidin neşredildiği ve ilim dünyasına kazandırıldığı görülmektedir. Muhammet Raşit Öztürk 2021 yılında hazırladığı çalışmada, Kütük’ün listesine sadece Feyzi’nin *Mevlid*’i olmak üzere bir eser eklemiş; güncel sayıyı ise sehven yine 123 olarak belirtmiştir (2021: 13). Ayrıca Öztürk, literatürde yer almayan Karavaşoğlu Muhammed’in *Mevlid* isimli eserinin neşredildiği bilgisini paylaşmış, muhtevasından hareketle mevlid sayılamayacağını bildirmiş, lakin listeye dâhil etmemiştir (2021: 13).

Yaptığımız araştırmalar neticesinde literatürde yer almayan “*Abdurrahman*” (Mermutlu, 2019: 35-88), “*Abdurrahman Sâmî*” (Kaya, 2015), “*Afşinli Takî Muhammed*” (Başaran, 2022), “*Ali Rızâyî*” (Bilgin, 2022: 225-286), “*Âşık Nevrûzî*” (Gürlek, 2013), “*Alvarlı Muhammed Lutfi*” (Hâce Muhammed Lutfî, 2006), “*Cafer İyânî*” (Yilter, 2020: 1-18), “*Diyarbakırlı Kâmî*” (Bektaş, 2011: 779-856), “*Erzurumlu İsmail Hakki*” (Durkaya,

¹ Mevlid literatürü hakkında hazırlanan listeler için bk. (Mazıoğlu, 1974: 31-62); (Aksoy, 2007: 323-332); Köksal, 2011: 47-83).

2022: 225-244), “Hâfız Ahmedî Şükri” (Kayaokay, 2020), “Karallı Ömer Efendi”², “Köleoğlu Kâmil” (Karaörs, 2016: 119-134), “Madanlı Râif” (Ahmed, 2009: 301-316), “Rüşdî” (Köksal, 2021: 71-108), “Seyyid Muhammed Ali Rıza” (Kayalık Şahin, 2018: 539-572) ve “Siverekli İbrahim Refet” (Bektaş, 2017: 77-103) olmak üzere 16 mevlid şairi daha belirlenmiştir. “Kaynaklarda mevlid yazdıkları bildirilen ama eseri mevlid türünde olmayan isimler”, “kaynaklarda kendilerine mevlid isnat edilen ama mevlidleri olduğu şüpheli görülen isimler” ile bu çalışmaya konu edilen musannif “Ahmed Takî” de dâhil olmak üzere mevlid şairlerinin sayısını şimdilik 142 olarak kabul etmek mümkündür. Büşra Bulut’un (2017) “Âşık Paşa’nın Mevlidi İnceleme-Metin” adlı yüksek lisans tezinde neşrettiği metnin aslında Haliloğlu’na ait olduğu Merve Karatoprak tarafından hazırlanan “Haliloğlu’nun Mevlidi” adlı yüksek lisans tezinde tespit edilmiştir (2020: 4). Benzer şekilde Özgür Doğan’ın (2007) “16. Yüzyıl Şairlerinden Derviş’in Mevlidi” adlı yüksek lisans tezinde; Eda Tüylü’nün (2013) “Derviş-Mevlid” adlı yüksek lisans tezinde; Eda Özkan’ın (2017) “Derviş, Mevlîdü’n-nebî (İnceleme-Metin-Dizin)” adlı yüksek lisans tezinde ve Kahraman Balkan’ın (2017) “Ahmed Edirnevî-Mevlid-i Nebevî” adlı yüksek lisans tezinde neşrettiği metnin Cismî’ye (Kaya, 2013) ait olduğu belirlenmiştir. Timuçin Aykanat’ın Müftü Hasan Râfet Efendi’ye atfettiği mevlidin (2018: 33-43) aslında Diyarbakırlı Refet’e ait olduğu da yaptığımız inceleme neticesinde tespit edilmiştir. Bu sebeple mevlid atfedilen Âşık Paşa, Derviş, Ahmed Edirnevî ve Hasan Râfet mevlid şairleri listesine dâhil edilmemiştir.

Varlığından haberdar olunmayan mevlidlerden biri çalışmamıza konu olan Şeyh Seyyid Hattat Ahmed Takî’nin *Mevlûdu’n-Nebevî* isimli derlemesidir. Bu çalışmada öncelikle musannifin biyografisi ele alınacaktır. *Mevlûdu’n-Nebevî* şekil, dil, muhteva ve üslup bakımından tanıtıldıktan sonra eserin kaynakları ortaya konulacaktır. Çalışmanın sonunda ise *Mevlûdu’n-Nebevî*’nin transkripsiyonlu metni araştırmacıların istifadesine sunulacaktır.

1. ŞEYH SEYYİD HATTAT AHMED TAKİ'NİN MEVLÛDU'N-NEBEVÎ'Sİ

1.1. Eserin Musannifi

1933 Akçaabat Aykut köyünde dünyaya gelen ve Ahmed Takî mahlasını kullanan müellifin asıl adı Ömer Biryemiş’dir. İlkokul eğitimini köy okulunda tamamlayan şair, dinî eğitimini babası Hâfız Molla Ahmed Efendi’den tahsil etmeye başladı. Babasının başka bir köyde fahri imamlık yapması sebebiyle hafızlık eğitimine babasının hocası olan Gümüşhanevî Dergâhı halifelerinden Abdulhay Muhammed Emin Trabzonî’nin³ yanında devam etti ve 9 yaşında hafızlığını tamamladı. Tefsir, fıkıh, hadis, kelim gibi ilmî derslerini şeyhi Muhammed Emin Efendi’nin yanında

² Bu mevlid, yayına hazırlanmaktadır.

³ Abdulhay Muhammed Emin-i Trabzonî, Trabzon ilinin Akçaabat ilçesinin Bozovi köyünde 1890 yılında dünyaya gelmiştir. Trabzon’da farklı âlimlerden İslami ilimler tahsil eden Muhammed Emin Efendi, 1929 yılından sonra İstanbul’da Gümüşhanevî dergahı postnişini Tekirdağlı Mustafa Feyzî Efendi’ye intisap etmiştir. Feyzî Efendi’den icâzetname alıp, Trabzon’a dönen Muhammed Emin Efendi kurduğu medresede eğitim hizmeti vermiştir. *Esmâul-Hüsna Şerhi, Avâmil-i Atık Tercümesi* gibi eserler telif eden müellif, 20 Mart 1961 tarihinde vefat etmiştir. Detaylı bilgi için bk. (Necati, 2020: 1-27).

devam etti ve Çorum'un köylerinde fahri imamlık yapmak üzere şeyhi tarafından gurbete gönderildi. 20'li yaşlarının başında iken hilafet müsaade buyruldu. Ömrünün sonuna kadar ilim ve ibadetle meşgul olup talebe yetiştiren Ahmed Takî Efendi, 1987 tarihinde İstanbul'da vefat etmiştir. Trabzon'un Düzköy ilçesinin Aykut Mahallesi'ndeki külliye içerisinde medfûn olan müellif, çok namaz kılan, sürekli tesbihat yapan ve daima Kur'an-ı Kerim okuyan bir zat idi. Konuşmayı çok sevmez, konuştuğu zaman ise kibar ve alçak sesle konuşurdu. Ahmed Takî Efendi, dört adet Kur'an-ı Kerim istinsah eden bir hattattır. Derslerini ondan takip ettiği bir *Delâ'il-i Şerîf* yazmıştır. *Mevlid-i Şerîf*'e çok değer veren Ahmed Takî, onu kendi üslubu üzere okurken teganni yapmaz, bahirler arasında Hz. Muhammed'in hayatını tane tane anlatırdı. *Mevlid-i Şerîf* okuyacağı zaman şerbet yaptırır, etrafa gül suyu döktürürdü. Ortaya bir sofraya koyar, üzerine en güzel örtüyü serdirir, ne ikram edilecekse sofranın üzerine koydurur ve diz üstü oturarak *Mevlid-i Şerîf*'i yadederdı. Ahmed Takî'nin medfûn olduğu külliyyede, içerisinde farklı şairlere ait mevlid metinleri ile dinî-edebî pek çok eserin yer aldığı geniş bir kütüphane okurların hizmetinde bulunmaktadır.⁴

1.2. Eserin Adı

Ahmed Takî, tasnifine özel bir ad vermemiştir. Musannif hattı nüshanın başlığında yer alan *Mevlûdu'n-Nebevî* ibaresini eserin adı olarak kabul etmek mümkündür.

1.3. Eserin Derlenme Tarihi

Musannif nüshasının sonunda 9 Zilka'de 1400/19 Eylül 1980 Cuma tarihi bulunmaktadır.

1.4. Eserin Vezni ve Beyit Sayısı

Mevlûdu'n-Nebevî, mevlid metinlerinin pek çoğu gibi aruzun "*fâ'ilâtün/ fâ'ilâtün/ fâ'ilün*" kalıbıyla yazılmıştır. Eser içerisinde "*mefâ'ilün/ mefâ'ilün/ fe'ülün*" kalıbıyla yazılan mısra ve beyitler de bulunmaktadır. Eserde Salih Nihânî'nin mevlidinden alıntılanan "*hürmeti-çün*" redifli gazel nazım şeklinde kafiyelenen ve "*mefâ'ilün/ mefâ'ilün/ fe'ülün*" kalıbıyla yazılan manzume dışında vezin geçişlerinin gelişigüzel yapıldığı görülmektedir. Şairin aruza hâkimiyetinin kuvvetli olduğunu söylemek zordur. Vezin kusurlarının pek çoğu fazla hece ve kelime fazlalığından oluşmaktadır. Oysa ki bu kusurlar ufak müdahalelerle düzelmektedir. Elimizdeki musannif nüshasına göre *Mevlûdu'n-Nebevî*, 247 beyitten oluşmaktadır. Bu beyitlerden 7'si tasliye beytidir.

1.5. Eserin Derlenme Sebebi

Ahmed Takî, 45-52. beyitleri arasında mevlid tasnif etme sebebini beyan etmiştir. Mevlide hürmet gösteren bir kişinin Allah'ın rahmetine vasıl olacağını, bu sebeple

⁴ Müellifin hayatı hakkındaki bilgiler, ailesi ile yapılan görüşmelerden derlenmiştir.

kendisinin de bir mevlid yazmayı arzuladığını belirten müellif, duayla anılmak istediğini de belirtmiştir:

Bulmak isterseñ dem-â-dem ' izzeti
Dâ 'imâ mevlûda kıl hürmeti⁵

Mevlûdına kim iderse hürmeti
Hağ Te' âlâ aña eyler rahmeti

Dilerim ben daği aña ' izzet kılam⁶
Tâ sebep ola baña rahmet bulam

Mevlûdından ben daği cem' eyleyem
Şoğbet-i ' aşıklara şem' eyleyem

Şem' e karşı olalar pervâneler
Okuyalar diñleyeler yanalar

Her kim sebep ola du' âda añalar⁷
Kul du' âsıyla kulu Hağ yarlıgar

Hağ Te' âlâ rahmetini râcîdir
Söz bahâne du' â muhtâcîdir⁸

Ey cemâ' at luğ idüp kılın du' â
Rağmet ola hem size hem de aña⁹

1.6. Eserin Muhtevası

Bölüm başlıklarının bulunmadığı eserde, konular tasliye beyitleriyle ayrılmıştır. 1-28. beyitlerde Allah adının zikredilmesinin önemi, gerekliliği ve faziletlerinden bahseden Ahmed Takî, 29-42. beyitlerde Allah'ın varlığı, birliği ve sıfatları üzerinde durmuştur. 43-46. beyitlerde mevlid okumanın ve mevlide hürmet göstermenin önemini, 47-54. beyitlerde de eserin telif sebebini açıklamıştır. 55-84. beyitlerde nûr-ı Muhammedî'nin yaratılmasını ve Hz. Muhammed'e intikalini, 85-119. beyitlerde de doğumun yaklaşmasıyla Hz. Âmine'ye hâsıl olan hadiseleri ve Hz. Âmine'nin doğum anında yaşadıklarını anlatmıştır. 120-138. beyitlerde "merhaba" redifiyle söylenen ifadelere yer veren müellif, 139-148. beyitlerde Hz. Muhammed'in doğumundan sonra

⁵ Mısranın vezni kusurludur.

⁶ Mısranın vezni kusurludur.

⁷ Mısranın vezni kusurludur.

⁸ Mısranın vezni kusurludur.

⁹ Yaptığımız araştırmalarda ilgili beyitlerin 15. yüzyıl mevlid şairlerinden İpsalalı Ebu'l-Hayr'ın mevlidinden iktibas edildiği anlaşılmıştır. bk. (Günşen, 2016: 46).

gerçekleşen mucizeleri kaleme almıştır. 149-190. beyitlerde Hz. Muhammed'in ahlakından bahseden Ahmed Takî, 191-247. beyitlerde münacat ve dua mahiyetli ifadeler kullanarak eseri sonlandırmıştır.

1.7. Eserin Kaynakları

Eser'in kaynakları Süleyman Çelebi'nin (Timurtaş, 1980), İpsalalı Ebu'l-Hayr'ın (Günşen, 2016), Fatma Kâmile Hanım'ın (Köksal, 2011: 641-670), Salih Nihânî'nin (Yıldız, 2016: 109-136), Edirne Müftüsü Mehmed Fevzi'nin (Uzun, 2016: 59-108), Bursalı Âkif'in (Abdulkadiroğlu, 1999: 404-437), Şemsi'nin (Aksoy, 2015), Esad Erbilî'nin (Şengün, 2016: 283-290), Şeyh Mahmûd Nedîm en-Nakşibendî (Şehitoğlu, 2020: 49-75) ve Diyarbakırlı Refet'in (Ekinci, 2016: 159-180) *Mevlid*'idir. Musa Kazım Paşa'nın (Çiftçi, 2011) *Makâlid-i Aşk*'ı da istifade edilen diğer bir kaynaktır. *Mevlûdu'n-Nebevî*'yi kaleme alırken mezkûr eserlerden iktibas ettiği beyitleri birbirleriyle harmanlayan Ahmed Takî'nin, telif bir mevliden ziyade derleme bir mevlid kaleme aldığını söylemek mümkündür.

Allah adının zikredilmesinin telkin edildiği ve Allah adını zikretmenin faziletlerinin anlatıldığı 1-28. beyitlerde, Süleyman Çelebi'nin, İpsalalı Ebu'l-Hayr'ın, Bursalı Âkif'in, Esad Erbilî'nin *Mevlid*'i ile Musa Kazım Paşa'nın *Makâlid-i Aşk*'ından istifade edildiği görülmektedir.

Allah'ın sıfatlarının zikredildiği 29-42. beyitlerde İpsalalı Ebu'l-Hayr'ın, Mahmûd Nedîm en-Nakşibendî'nin, Salih Nihânî'nin ve Diyarbakırlı Refet'in *Mevlid*'i ile Musa Kazım Paşa'nın *Makâlid-i Aşk*'ından iktibaslar yapılmıştır.

Mevlid okumanın ve mevlide hürmet göstermenin öneminin vurgulandığı 43-46. beyitler Bursalı Âkif'in ve Fatma Kâmile Hanım'ın *Mevlid*'inden alıntılanmıştır. Eserin telif sebebinin beyan edildiği 47-54. beyitlerde de İpsalalı Ebu'l-Hayr'ın ve Fatma Kâmile Hanım'ın *Mevlid*'inden iktibaslar görülmektedir. Nûr-ı Muhammedî'nin yaratılması ve Hz. Muhammed'e intikalinin tahkiye edildiği 55-84. beyitlerde ise İpsalalı Ebu'l-hayr'ın *Mevlid*'inden nakiller yapılmıştır.

Doğumun yaklaşmasıyla Hz. Âmine'nin yaşadığı hadiselerin ve doğum anında yaşananların anlatıldığı 85-119. beyitlerde, Diyarbakırlı Refet'in, İpsalalı Ebu'l-hayr'ın, Şemsi'nin, Salih Nihânî'nin, Mahmûd Nedîm en-Nakşibendî'nin ve Mehmed Fevzi'nin *Mevlid*'inden; "merhaba bahrini" oluşturan 120-138. beyitlerde de Süleyman Çelebi'nin, İpsalalı Ebu'l-Hayr'ın, Bursalı Âkif'in, Diyarbakırlı Refet'in, Salih Nihânî'nin ve Mehmed Fevzi'nin *Mevlid*'inden iktibaslar yapılmıştır.

Hz. Muhammed'in doğumundan sonra gerçekleşen mucizelerin muhtasar olarak anlatıldığı 139-148. beyitler, İpsalalı Ebu'l-Hayr'ın *Mevlid*'inden alıntılanmıştır. Ahmed Takî, Hz. Muhammed'in ahlakını kaleme aldığı 149-190. beyitlerde Fatma Kâmile Hanım'ın, Süleyman Çelebi'nin ve Diyarbakırlı Refet'in *Mevlid*'inden yararlanmıştır. Münacat ve dua muhtevalı 191-247. beyitlerde ise Süleyman Çelebi'nin, Fatma Kâmile Hanım'ın, Diyarbakırlı Refet'in, Salih Nihânî'nin ve Mehmed Fevzi'nin *Mevlid*'inden alıntılar yapıldığı belirlenmiştir.

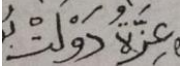
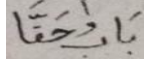
Ahmed Takî, mevlid kaleme alırken mezkûr eserlerdeki beyitleri kimi zaman sırasını bozmadan alıntılarken kimi zaman da beyitlerin yerlerini değiştirerek kaynakları meczetmiştir. Eserin 16 beyitten oluşan “merhaba bahri” ve bu bölümü oluşturan kaynaklar örnek olması bakımından aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

<i>Mevlûdu'n-Nebevî</i>	Kaynaklar
<i>Cümle zerrât-ı cihân itdi şadâ Çağrısuban didiler kim merhabâ (120)</i>	<i>İpsalalı Ebu'l-Hayr ve Süleyman Çelebi Mevlid'i</i>
<i>Ħür u ğilmân cinân u hem bâ-nidâ Didiler ehlen ve sehlen merhabâ (121)</i>	<i>Bursalı Âkif Mevlid'i</i>
<i>Merhabâ ey nûr-i Raĥman merhabâ Merhabâ ey 'âlî sultân merhabâ (122)</i>	<i>Süleyman Çelebi Mevlid'i</i>
<i>Merhabâ ey şâh-ı cânân merhabâ Merhabâ ey derde dermân merhabâ (123)</i>	<i>İpsalalı Ebu'l-Hayr Mevlid'i</i>
<i>Merhabâ ey zât-ı Ħaĥĥ'ın mazharı Merhabâ ey enbiyânîñ serveri (124)</i>	<i>Bursalı Âkif Mevlid'i</i>
<i>Merhabâ ey bülbül-i bâĝ-ı cemâl Merhabâ ey âşinâ-yı Zü'l-celâl (125)</i>	<i>Süleyman Çelebi Mevlid'i</i>
<i>Merhabâ ey 'ayn-ı raĥmet merhabâ Merhabâ ey nûr-ı ĥazret merhabâ (126)</i>	<i>Mehmed Fevzî Mevlid'i</i>
<i>Merhabâ ey iftiĥâr-ı enbiyâ Merhabâ ey şem'-i cem'-i evliyâ (127)</i>	<i>Diyarbakırlı Refet Mevlid'i</i>
<i>Merhabâ ey menba'-ı 'izz ü vefâ Merhabâ ey kân-ı eltâf-ı ĥudâ (128)</i>	<i>Diyarbakırlı Refet Mevlid'i</i>
<i>Merhabâ ey cân-ı bâķî merhabâ Merhabâ 'uşşâķa sâķî merhabâ (129)</i>	<i>Süleyman Çelebi ve Diyarbakırlı Refet Mevlid'i</i>
<i>Serîr-i li ma'allâh maķâmîñ Fezâ-yı lâ-mekândır âşiyânîñ (130)</i>	<i>Salih Nihânî Mevlid'i</i>
<i>Virür büy-ı cennetden meşâmîñ Maĥlab-ı meşhûr-ı 'âlem merhabâ (131)</i>	<i>Salih Nihânî Mevlid'i</i>
<i>Şarĥ u ĝarb küfr ile olmışken dâlâl Dîn erkânı olmış iken pây u mâl (132)</i>	<i>Salih Nihânî Mevlid'i</i>
<i>Āb-ı vaşlından irişdirdiñ zülâl Eylediñ pür-nûr 'âlemi merhabâ (133)</i>	<i>Salih Nihânî Mevlid'i</i>
<i>Şükr idiñ Allâh'a geldi Muştafâ Gelmese olmaz idi ansız şafâ (134)</i>	<i>İpsalalı Ebu'l-Hayr Mevlid'i</i>
<i>İrişdirdi Ħudâ'mız derde devâ Diyelim şânına ĥoş merhabâ (135)</i>	<i>Salih Nihânî Mevlid'i</i>

1.8. Eserin Dil ve Anlatım Hususiyetleri

Sade ve açık bir dil ile canlı ve akıcı bir üslubun hâkim olduğu *Mevlûdu'n-Nebevî*'de deyimlerle süslenmiş bir anlatım söz konusudur. Ahmed Takî, istifade ettiği metinlerdeki kelimeleri ve bu kelimelerin imlasını çoğu zaman değiştirmeden kullanmıştır. Eserin tevhid ve naat bölümlerinde Arapça ve Farsça kelimelerin kullanım sıklığı artmış, pek çok yerde arkaik kelimeler de kullanılmıştır. Bu kelimelerin kullanılma sebebini, müellifin farklı yüzyıllarda telif edilen eserlerden nakiller yapması şeklinde açıklamak mümkündür.

İncelediğimiz musannif nüshasında hareke kullanılmıştır. Yanlış harekelendirmenin yanı sıra (imdi) örneğinde olduğu gibi harekeyle ses türetme de görülmektedir.

 (izzet ü devlet) örneğinde olduğu gibi atıf vavlarının birçoğu ötre ile gösterilmiştir. İzafet kesresinin yerine (bâb-1 Hakk'a) örneğinde olduğu gibi ötre konulduğu da görülmektedir.

Telif beyitlerin azlığı sebebiyle eserin edebî yönü hakkında bir değerlendirmede bulunmak yanlış olacaktır. Farklı mevlidlerden seçtiği beyitlerle kurguladığı mevlidden başka bir manzumesinin bulunmaması da şairlik iddiasında olmadığını bir kanıttır.

1.9. Eserin Nüshası

Eserin musannif ve tek nüshası Ahmed Takî'nin ailesinde bulunmaktadır. Sabit bir satır sayısının bulunmadığı nüsha, 15 sayfadan müteşekkildir. Harekeli nesih ile yazılan metin çift sütun hâlinedir. Siyah mürekkebin kullanıldığı nüshanın sayfalarında çerçeve bulunmaktadır. Her sayfanın üst-orta tarafına sayfa numarası yazılmıştır. Tasliye beyitleri levha içerisinde yer almaktadır.

Değerlendirme

Türk İslam edebiyatında mevlid yazıcılığı bir gelenek hâlini almıştır. Başta Allah'ın rahmetine ulaşmak, Hz. Muhammed'in şefaatiyle şereflenmek ve okurdan dua beklemek gibi muhtelif arzu ve isteklerle mevlid kaleme alan şairler, müşterek motif kullanımları ve benzer anlatım üsluplarıyla bir mevlid geleneği oluşturmuşlardır. Üzerinde çalıştığımız Ahmed Takî'nin 1980 yılında Arap harfleriyle farklı mevlidlerden intihap edilen beyitlerle oluşturduğu *Mevlûdu'n-Nebevî*, klasik tarzdaki mevlid geleneğinin Cumhuriyet Dönemi sonrasında da devam ettiğinin bir göstergesidir.

Bugüne kadar tespit edilen mevlid metnlerinin muhtevaları incelendiğinde bilhassa *Vesîletü'n-Necât*'tan beyitlerin doğrudan ya da dolaylı iktibas edildiği görülmektedir. Farklı mevlid metinlerinden istifade ederek derleme tarzında mevlid

kaleme alan şairlerinin sayısı da azımsanamayacak sayıdadır. Ahmed Takî de on bir kaynaktan doğrudan nakiller yaparak *Mevlûdu'n-Nebevî* adını verdiği bir derleme mevlid tasnif etmiştir. Ahmed Takî, istifade ettiği kaynakları mecedip harmanlarken aynı zamanda mülhem beyitler de yazmıştır. Bu çalışmayla birlikte mevlid literatürüne yeni bir derleme eser kazandırılmıştır.

KAYNAKÇA

Abdulkadiroğlu, Abdulkerim (1999). "Âkif Mevlidi Yahut Kadınlar Mevlidi". *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Dr. Himmet Biray Özel Sayısı*. s. 404-437.

Aclûnî (1997). *Keşfü'l-Hafâ*. (nşr.) Muhammed Abdülazîz Hâlidî. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye.

Ahmed, Vedat S. (2009). "Hazret-i Muhammed'e olan Bağlılığın Zor Zamanlardaki İfadesi: Madanlı Râif Efendi'nin Yeni Mevlid-i Şerîf Kitâbı". *Kültür Coğrafyamızda Hz. Muhammed*. C. 1. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları. s. 301-316.

Aksoy, Hasan (2007). "Eski Türk Edebiyatında Mevlidler". *Türkiyat Araştırmaları Literatür Dergisi*. S. 9. s. 323-332.

Aksoy, Hasan (2015). *Şemseddin Sivâsî Mevlid*. Sivas: Sivas Belediyesi Yayınları.

Aykanat, Timuçin (2018). "Müftü Hasan Râfet Efendi ve Mevlûd-i Şerîf'i". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. S. 60. s. 33-43.

Balkan, Kahraman (2017). *Ahmed Edirnevî-Mevlid-i Nebevî (İnceleme-Metin)*. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Başaran, Uğur (2022). *Afşinli Taki Muhammed ve Mevlitleri -Hayatı ve Şiirleri Bağlamında Monografik Bir İnceleme-*. Çanakkale: Paradigma Akademi.

Bektaş, Ekrem (2011). "Diyarbakırlı Kâmî ve Mevlid'i". *Turkish Studies Türkoloji Araştırmaları*. S. 11. s. 779-856.

Bektaş, Ekrem (2017). "Siverekli İbrahim Re'fet Mevlid'i". *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Dergisi*. S. 17. s. 77-103.

Bilgin, Emrah (2022). "19. Asır Şairlerinden Ali Rızâyî'nin Mevlûd-i Şerîf İsimli Eseri". *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*. S. 1. s. 225-286.

Bulut, Büşra (2017). *Âşık Paşa'nın Mevlidi İnceleme-Metin*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an Meali (Yeni). <https://kuran.diyaret.gov.tr/mushaf>. (Erişim Tarihi: 28. 09. 2022).

Doğan, Özgür (2007). 16. Yüzyıl Şairlerinden Derviş'in Mevlid'i (Metin ve İnceleme). Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Durkaya, Hayriye (2022). "19. Yüzyıl Şairlerinden Erzurumlu İsmail Hakkı ve Mevlid'i". *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*. S. 7. s. 225-244.

Ekinci, Ramazan (2016). "Diyarbakırlı İbrahim Refet ve Mevlidi". *Mevlid Külliyyâtı*. Editör: Bilal Kemikli. C. 3. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları. s. 159-180.

Günşen, Ahmet (2016). "İpsalalı Ebu'l-Hayr ve Mevlidi". *Mevlid Külliyyâtı*. Editör: Mehmet Akkuş. C. 2. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları. s. 25-98.

Gürlek, Sema (2013). *Âşık Nevrûzî Mevlidi*. Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Hâce Muhammed Lutfî (2006). *Hülâsatü'l-Hakâyık ve Mektûbât-ı Hâce Muhammed Lutfî*. İstanbul: Alvarlı Efe Hazretleri İlim ve Sosyal Hizmetler Vakfı.

Karaörs, Mehmet Metin (2016). "Köleoğlu Kâmil Efendi ve Mevlidi". *Türk Dünyası Araştırmaları*. S. 223. s. 119-134.

Karatoprak, Merve (2020). *Haliloğlu'nun Mevlidi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kaya, Abdurrahman (2013). *Cismî'nin Mevlid'i (İnceleme-Tenkitleli Metin- Dizin-Tıpkıbasım)*. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Kaya, Naciye (2015). *Abdurrahmân Sâmî'nin Dört Eseri: Dîvân, Mevlîd, Mirât-ı Eyyâm, Nâme-i Muharrem (İnceleme-Metin)*. Doktora Tezi. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kayalık Şahin, Duygu (2018). "Seyyid Muhammed Ali Rızâ'nın Mevlid'i". *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. S. 34. s. 539-572.

Kayaokay, İlyas (2020). *Hâfız Ahmedî Şükrî'nin Mevlûdü'n-Nebî'si*. İstanbul: DBY Yayınları.

Köksal, M. Fatih (2011). *Mevlid-nâme*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Köksal, M. Fatih (2021). "Mevlid Türünün Son Örneklerinden: Rüşdî'nin Mevlidü'n-Nebî'si". *KÜLTÜRK Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. S. 4. s. 71-108.

Kütük, Rifat (2018). *Türk Edebiyatında Mevlid ve Muslihî'nin Gül-efşân İsimli Mevlidi*. Erzurum: Ertual Akademi Yayınları.

Mazıoğlu, Hasibe (1974). "Türk Edebiyatında Mevlid Yazan Şairler". *Türkoloji Dergisi*. S. 1. s. 31-62.

Mermutlu, Mehmet Sait (2019). "Abdurrahman Mevlidi". *Turkish Academic Research Review*. S. 1. s. 35-88.

Musa Kazım Paşa (2011). *Aşkın Hazineleleri-Makalid-i Aşk*. (haz.) Cemil Çiftçi. İstanbul: Kevser Yayınları.

Necati, Ömer (2020). "Trabzonlu el-Hâc Muhammed Emîn Abdu'l-hay Efendi'nin Avâmil-i Atîk Tercümesi". *Language and Literature Education Journal*. S. 1. s. 1-27.

Özkan, Eda (2019). *Dervîş, Mevlîdü'n-Nebî (İnceleme-Metin-Dizin)*. Yüksek Lisans Tezi. Bartın: Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Öztürk, Muhammet Raşit (2021). *Ahmed'in Mevlid'i (Giriş-İnceleme-Tenkitli Metin-Dizin)*. Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şehitoğlu, İhsan (2020). "Şeyh Mahmûd Nedîm en-Nakşibendî'nin Mevlidi". *Külliyat Osmanlı Araştırmaları Dergisi*. S. 12. s. 49-75.

Şengün, Necdet (2016). "Es'ad Erbilî ve Hz. Fâtıma Mevlidi". *Mevlid Külliyyâtı*. Editör: Bilal Kemikli. C. 3. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları. s. 283-290.

Tüylü, Eda (2013). *Dervîş-Mevlid (İnceleme-Çeviri Yazı-Tıpkıbasım)*. Yüksek Lisans Tezi. Kahramanmaraş: Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Uzun, Mustafa (2016). "Mehmed Fevzi Efendi ve Mevlidleri". *Mevlid Külliyyâtı*. Editör: Bilal Kemikli. C. 3. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları. s. 59-108.

Yıldız, Alim (2016). "Salih Nihânî ve Mevlidi". *Mevlid Külliyyâtı*. Editör: Bilal Kemikli. C. 3. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları. s. 109-136.

Yilter, Sait (2020). "Cafer İyânî Bey'in Mensur 'Nûr-nâme'sinin İçine Serpiştirdiği Mevlid Metni". *International Journal of Filologia*. S. 4. s. 1-18.

Transkripsiyonlu Metin Hazırlanırken Dikkat Edilen Hususlar

Metni oluştururken transkripsiyon alfabesi kullanılmıştır. Sayfa numaraları köşeli parantez [ ] ile gösterilmiştir. Her beyte, numara verilmiştir. Musannif nüshası olması sebebiyle metnin imlasına sadık kalınmıştır. Bariz hatalara ve gerekli düzenlemelere dipnotta işaret edilmiştir. Vezin kusurları da dipnotta belirtilmiştir. Ayet ve hadisler ile tasliye beyitleri italik olarak gösterilmiştir. Mevlid metni orijinal bir metin olmadığı için metin kısmında hangi beytin hangi mevlide ait olduğu gösterilmiştir. Bunun için musannifin beyit intihap ettiği mevlidlere bir kısaltma verilmiş ve metin kısmında her beyitten sonra o beyit hangi mevlide aitse onun kısaltması kullanılmıştır. Süleyman Çelebi'nin *Mevlid*'i için (SÇ), İpsalalı Ebu'l-Hayr'ın *Mevlid*'i için (İE), Fatma Kâmile Hanım'ın *Mevlid*'i için (FKH), Salih Nihânî'nin *Mevlid*'i için (SN), Mehmed Fevzi'nin *Mevlid*'i için (MF), Bursalı Âkif'in *Mevlid*'i için (BA), Şemsi'nin *Mevlid*'i için (Ş), Esad Erbilî'nin *Mevlid*'i için (EE), Diyarbakırlı Refet'in *Mevlid*'i için (DR), Mahmûd Nedîm en-Nakşibendî'nin *Mevlid*'i için (MN) ve Musa Kazım Paşa'nın *Makâlid-i Aşk*'i için (MKP) kısaltması kullanılmıştır.

Metin
[1]
Mevlûdu'n-Nebevî şallallâhu 'aleyhi ve sellem

Bismi'llâhi'r-raḥmani'r-raḥîm

1. Allâh adıyla söze başlayalım
Ma'rifet bâğında gül aşlayalım (İE)
2. Allâh adını evvel zıkr idelim
Fıkr idüp elṭâfına şükr idelim (EE)
3. Başlayalım mevlûda bismillâh ile¹
Ḥatm-i enfâs idelim Allâh ile (MKP)
4. Allâh adıyla idelim feth-i bâb
Bâb-ı Ḥaḳḳ'a idelim tâ intişâb (BA)
5. Allâh adın yâd idelim ibtidâ
Olmayalım Ḥaḳ isminden cüdâ² (BA)
6. Allâh adıyla tütalım her işi
Tâ gönüllerden gidere teşvîşi (İE)
7. Allâh adın şıdḳ ile kim kılsa yâd
Ber-murâd ider anı Rabbü'l-'ibâd (MKP)
8. Allâh adın aḥsa her dâ'im kişi
Âsân ider aḥa her müşkil işi (MKP)
9. Allâh adın derd ile yâd idelim
Ḥazretine nâr-ı feryâd idelim (MKP)
10. Allâh adın di dilinde sen müdâm
Allâh adıyla olur her iş tamâm (SÇ, İE)
11. Her kimin dilinde kim Allâh ola
Şanmañız kim ol kişi güm-râh ola (İE)
12. Çünkü Allâh söyleyen kırbet bulur
Ḥaḳ kıatında 'izzet ü devlet bulur

[2]

13. İmdi Allâh söyleyen kâmil olur
Her kelâmı ḥikmete şâmil olur
14. Dâ'imâ zıkr eyle Allâh adını
Bulasın şoñ demde imân dadını (İE)
15. Biz daḥi 'aşḳ ile Allâh diyelim
Ḳararmış ḳalbimizi şâd idelim
16. Her kim Allâh dise elbetde şâd olur³
Şübhesiz vîrânesi âbâd olur (EE)
17. Zıkr-i Ḥaḳḳ'a ḥaşr iden efkârını
Âsân ider Allâh aḥa her kârını⁴ (EE)
18. Allâh adın yâd iden ḥandân olur
İki cihânda işi âsân olur (BA)
19. Lâ-cerem Allâh diyen mesrûr olur
Her ḥaṭâsı 'afv olur mağfûr olur (EE)
20. Biz daḥi zıkr idelim Mevlâ'mızı
Ehl-i imân çün yaratmışdır bizi (EE)
21. Tâ ki raḥmet eyleye biz kıllara
Hem daḥi cennete toḡrı giden yollara⁵
(EE)
22. Her kim Allâh dise bir ihlâş ile
Ref' olur andan cemî'-i ḡâ'ile (MKP)
23. Allâh adın dilinde vird eyleyen
Girse nâr-ı düzaḥa⁶ görmez ziyân (MKP)
24. Allâh Allâh diyelim gel 'aşḳ ile
Ḳalbimiz nûr olsun tâ şevḳ ile⁷ (BA)

¹ Vezin kusurludur.

² Vezin kusurludur.

³ Vezin kusurludur.

⁴ Vezin kusurludur.

⁵ Vezin kusurludur.

⁶ düzaḥa: duzağa N.

⁷ Vezin kusurludur.

25. Cürmimizi ‘afv⁸ ide Ğaffarü’z-zünüb
‘Aybımızı setr ide Settârü’l-‘uyüb⁹ (BA)
26. İsm-i pâkin zıkr iden mezkûr olur
Her ne ‘işyân işlese mağfûr olur (MKP)
27. Şanmañız kim Allâh diyen maħrûm olur¹⁰
Belki Haĸĸ’ı unudan mazmûm olur (BA)
[3]
28. Cân u dilden eyleyüp âh u enîn
Allâh Allâh diyelim her ân u ħîn (MKP)
29. Maĸv olur sırr-ı süveydâdan sivâ
Ķalur ancak ħubb-ı zât-ı Kibriyâ (MKP)
30. Derk olunmaz künh-i zât-ı ħazreti
Her ne işlerse şorulmaz ħikmeti (MKP)
31. Ħikmetine kâdir olmaz bir eĸad
Ħiĸ su’âl olunmaz işinden tâ ebed¹¹ (MN)
32. Naĸl-i aĸzardan ĸılup izĸâr-ı nâr
Bir dikenden bin gül eyler âşikâr (MKP)
33. Evveliniñ evvelinden yok nişân
Âĸiriniñ âĸiri yok bî-gümân (İE)
34. Ħiĸ zamânı ħiĸ mekânı yok anıñ
Her ne vaşf etsen nişânı yok anıñ (İE)
35. Sen mürüvvet şahibisin ey Ħudâ
Olmaya ‘aşıkların senden cüdâ (MN)
36. Sen Ğanî’sin yâ Kerîm ü yâ Vedûd
Senden özge kimseye olmaz umud (MN)
37. İĸsânı bol ey ‘azîm ü pâdişâh
Rahmetiñdir cümle maĸlûĸa penâh¹²
38. ‘Âlemi bir demde îcâd eylediñ
Kün¹³ dediñ ma‘mûr u bünyâd eylediñ
(DR)
39. Bî-meşâĸkat ey Kerîm ü Girdigâr
Ķudretin bu mâsivâyı ĸıldı var (DR)
40. Ey Ħakîm u ĸudret ıssı Kibriyâ
Vaĸdetiñ evşâfını oĸur enbiyâ¹⁴ (SN)
41. Muntazamdır cümle ef’âliñ seniñ
‘Aĸlı irmez ħikmetine kimsenin (DR)
42. Ger dilersiz söyleyesiz ĸoş kelâm
‘Aşĸ ile diñ eş-şalâtu ve’s-selâm¹⁵ (İE)
43. Ey ‘azîzler idelim fetĸ-i kelâm
Bir vaşiyet ĸılalım beyne’l-enâm (BA)
44. Ol vaşiyet kim anı tuta hemîn
İde rahmet aña Rabbü’l-‘âlemiñ (BA)
[4]
45. Bulmaĸ isterseñ dem-â-dem ‘izzeti
Dâ’imâ mevlûda ĸıl ħürmeti¹⁶ (FK)
46. Mevlûdına kim iderse ħürmeti
Ħaĸ Te‘âlâ aña eyler raĸmeti (FK)
47. Dilerim ben daĸi aña ‘izzet ĸılam¹⁷
Tâ sebep ola baña raĸmet bulam (İE)
48. Mevlûdımdan ben daĸi cem‘ eyleyem
Şoĸbet-i ‘aşıklara şem‘ eyleyem (İE)
49. Şem‘ e karşı olalar pervânele
Okuyalar diñleyeler yanalar (İE)

⁸ ‘afv: ‘âf N.

⁹ Bu beytin vezni kusurludur.

¹⁰ Vezin kusurludur.

¹¹ Vezin kusurludur.

¹² Sadece ikinci mısrası DR’den iktibastır.

¹³ “ol’ der, o da oluverir.” el-Bakara 2/117; Âl-i İmrân 3/47.

¹⁴ Mısranın vezni kusurludur.

¹⁵ Mısranın vezni kusurludur.

¹⁶ Mısranın vezni kusurludur.

¹⁷ Mısranın vezni kusurludur.

50. Her kim sebep ola du'âda añalar¹⁸
Kul du'âsıyla kulu Hâk yarlıgar (İE)
51. Hâk Te'âlâ rahmetini râcîdir
Söz bahâne du'â muhtâcır¹⁹ (İE)
52. Ey cemâ'at luft idüp kıln du'â
Raḥmet ola hem size hem de aña (İE)
53. Muşannif kullara kim du'â ihsân
İde Hâk Te'âlâ anı firdevs bahçesinde
iskân²⁰
54. Daḥi bâğ-ı cennetden dilerseñ râyîḥa
Aḥmed ü âl-i abâya oḡu fâtiḥa²¹ (FK)
- Rızâ'en lillâhi celle ve 'ale'l-fâtiḥa
55. Diñle imdi ey 'âşîkân-ı Muşafâ²²
Nice geldi 'âleme ol pür-şafâ
56. Ne dimişdi Hâk Te'âlâ eydelim
Rûḥını peygamberin vaşf idelim (İE)
57. Tölmüş idi cihân küfr ü dâlâl²³
Olmüş idi ser-te-ser fısq u vebâl (İE)
58. Dîn yolunu câzûlar tütmuş idi
Küfr ağacı yemişi bitmiş idi (İE)
59. Gele şüret 'âlemine Muşafâ
Tâ ki 'âlem bula anıñla şafâ (İE)
60. Muşafâ ruḥına didi ol İlâh
Cümle 'âlem içre seni kıldım şâh (İE)
61. Dünyâya var kullarıma ol Resûl
Ḥalka göster ḥâlîḡına toḡrı yol (İE)
62. Ba' dezâ Hâk Te'âlâ çün yaratdı Ādem'i²⁴
Kim müşerref kıla işbu 'âlemi (İE)
63. Muşafâ'nın nûrını Perverdigâr
Ādem'in alnında kıldı âşîkâr (İE)
64. Anuñ ile irdi Ādem devlete
Anuñ ile lâyıḡ oldu cennete (İE)
65. Ādem didi ey Kerîm ü Zü'l-minen
Aḥmed'in nûrını göster baña sen (İE)
66. İndi nûr alnından ol-dem Ādem'in
Tırnaḡına vardı baş parmaḡınıñ (İE)
67. Hâk buyurdu Muşafâ'nın nûrına
Kim vara yine Ādem alnına²⁵ (İE)
68. Tırdı pes alnında nice rûzigâr
Lîk herḡiz tütmedi anda qarâr (İE)
69. Gitdi andan soñra nûr-ı gül' izâr
Oldı Şît alnında ol-dem âşîkâr (İE)
70. Gitdi andan nûr-ı ol şâḥib-cemâl
Ḥavvâ ana alnına itdi intîḡâl²⁶ (İE)
71. Gitdi andan nûr-ı ol şâḥib-Burâḡ
Enbiyâniñ alnını kıldı tıraḡ (İE)
72. İrdi İbrâḥim ü İsmâ'îl'e nûr
Vardıḡınca buldı ol ḡâyet zuḥûr (İE)
73. Tâ Benî 'Adnân'a irdi bâ-şafâ
Tâ Ken'ân'a tâ Ḳureys'e bâ-vefâ (İE)
74. Çün benî Ḥâşim'de zâḥir oldı ol
Muşafâ'nıñ ḡavmine buldı vuşûl (İE)

[5]

¹⁸ Mısranın vezni kusurludur.

¹⁹ Mısranın vezni kusurludur.

²⁰ Bu beytin vezni kusurludur.

²¹ Bu beytin vezni kusurludur.

²² Mısranın vezni kusurludur.

²³ Mısranın vezni kusurludur.

²⁴ Mısranın vezni kusurludur.

²⁵ Mısranın vezni kusurludur.

²⁶ Mısranın vezni kusurludur.

75. Müddetiyle toğdı ‘ Abdullāh meger
Muşţafa’nıñ nūrı aña nađl ider (İE)
76. Gördi ‘ Abdu’l-muţţalib nūrı hemān
Yolına ıodı anuñ baş ile cān (İE)
77. Eyledi hıızmet aña ol her zamān
Tā ulaşup oldu ‘ Abdullāh civān (İE)
78. Diledi bu kez anı evermegi
Tālip oldu niceler kıız virmegi (İE)
79. Mekke şehrinde var idi bir hoş er
Adı Veheb idi ıavli mu‘ teber (İE)
- [6]
80. Sevdi ‘ Abdullāh’ı verdi kıızını
Eyledi teslīm aña kend’özini (İE)
81. Bil Emīne idi kıızı ol eriñ
Oldı āhır anası peygamberiñ (İE)
82. Hāmdülillāh bizi ümmet eyledi
Muhammed’e²⁷
İki cihān güneşi ol Aħmed’e
83. Ümmet isen vir şalavāt cān ile
Tā gidesiñ dünyādan imān ile
84. Ger dilersiz rāzī ola Rabbü’l-enām²⁸
Şevkle deyiñ eş-şalātu ve’s-selām (İE)
85. Āmīne Hātūn ol hayru’n-nisā²⁹
Māder-i pāk-i habīb-i Kibriyā (DR)
86. İşte ol münevver habīb-iñ anası³⁰
Toğmaıklık olduğda ol dür danesi
87. Çün tođuz ay müddeti oldu tamām
Vađt irişdi kim toğa hayru’l-enām (İE)
88. Pes rebī‘ ü’l-evvel ayı oldu çün
On ikinci gice geldi gitdi gün (İE)
89. Diledi toğmaıklığa hayru’l-beşer
Gördi ol vağt anası çok nesnelere (İE)
90. Didi bir nūr çıđdı evimden nāgehān³¹
Bu cihān ol nūr ile tođdı hemān (İE)
91. Hem dedi gördüm ol habīb-iñ anası³²
Enbiyā ervāhı geldi cümlesi
92. Evvelā hayli cemā‘ at geldiler
Gökyüzünden yeryüzine indiler (MF)
93. Şöyle dirlerdi idüp birden nidā
eş-Şalātu ve’s-selāmu yā Muhammed
Muşţafa³³ (MF)
94. Bu cemā‘ at üç ‘ alem³⁴ indirdiler
Her birini bir yere gönderdiler (MF)
95. Şark ile garba dikildi ikisi
İndi tırdı Mekke üzre birisi (İE)
96. Cümle gökler ıapusını açdılar
‘ Āleme rahmet şuyını saçdılar (İE)
- [7]
97. Şöyle hayrān otururken nāgehān
Dört duvarı eviñ açıldı hemān (İE)
98. Gözlerimden şöyle kim gitdi hiçāb
Çok melekler gördüm anda bi-ħisāb
99. Zāhir oldu nice hūriler baña
Didiler müjdeler olsun saña³⁵ (İE)
100. Bu rebī‘ ü’l-evvel on ikincisi
Dağı işbu düşenbe gicesi³⁶ (İE)

²⁷ Mısranın vezni kusurludur.

²⁸ Mısranın vezni kusurludur.

²⁹ Mısranın vezni kusurludur.

³⁰ Mısranın vezni kusurludur.

³¹ Mısranın vezni kusurludur.

³² Mısranın vezni kusurludur.

³³ Mısranın vezni kusurludur.

³⁴ ‘alem: ‘ālem N.

³⁵ Mısranın vezni kusurludur.

³⁶ Mısranın vezni kusurludur.

101. Toğisar senden Muḥammed Muştafâ
‘Âleme rahmet olısar ol şafâ (İE)
102. Yine nâ-gâh oldu bir şey âşikâr
Yüzi nûr idi anıñ şems-vâr³⁷ (İE)
103. Didiler Meryem’durur bu gül’izâr
Kulluk itmege gelüpdür ey nigâr (İE)
104. Oldu zâhir yine bir nûr-ı ‘azîm
Şâd oldu gitdi andan cümle bîm (İE)
105. Didiler bu Āsiye’dir ey nigâr
Hizmete gönderdi saña Girdigâr (İE)
106. Virdiler anlar selâm ol-dem aña
Didiler hizmete geldik biz saña (İE)
107. Evine gökcek döşek döşediler
Luṭf ile anlar anı oḫşadılar (İE)
108. Her biri bir dürli hulk eylediler
Faḫr-i ‘âlem toğmasını dediler (İE)
109. Kurıldı incüyi gevher
Setr itdi Āmine’yi koḫusu ‘anber³⁸ (MN)
110. Kâse ile şundular şerbeti³⁹
Nûş idüben buldı anda hayreti (MN)
111. Görüp bilmedi kendini o pâk⁴⁰
Taḫayyürde ḫalup etmezdi idrâk (MN)
112. Anadan toğdı cihâna ol emân
Kıl teveccüh ḫazretine et kıyâm (MN)
113. Çün ḫarâret ġâlip oldu cânına
İkisi oṭurdı iki yanına (DR, Ş)
114. Virdiler kâse ile şerbeti⁴¹
İçdim anda bir zülâl-i ḫikmeti (DR, Ş)
- [8]
115. Nûra ġarḫ oldum anı içdikte ben
Râḫat oldum çekmedim herġiz miḫen⁴² (Ş)
116. Toğdı ol sâ’ atde ol ḫayrî’l-enâm
Ṭur ayaġa kıl Muḥammed’e ‘aşḫ ile
ihṫirâm⁴³ (Ş)
117. O demde başdı bây-ı şafâya
Kıyâm eyle Muḥammed Muştafâ’ya⁴⁴ (SN)
118. Nübüvvet mührini ol Girdigâr⁴⁵
Aḫmed’iñ cisminde ḫıldı âşikâr (İE)
119. *Mühri ḫullet oldu aña ihṫitâm*
‘Aşḫ ile dîn eş-şalâtu ve’s-selâm (İE)
120. Cümle zerrât-ı cihân itdi şadâ
Çaġrışuban didiler kim merḫabâ (İE)
121. Hûr u ġilmân cinân u hem bânidâ
Didiler ehlen ve sehlen merḫabâ (BA)
122. Merḫabâ ey nûr-i Raḫman merḫabâ
Merḫabâ ey ‘âlî sulṫân merḫabâ (SÇ)
123. Merḫabâ ey şâh-ı cânân merḫabâ
Merḫabâ ey derde dermân merḫabâ (İE)
124. Merḫabâ ey zât-ı ḫaḫḫ’ın maḫarı
Merḫabâ ey enbiyânıñ serveri (BA)
125. Merḫabâ ey bülbül-i bâġ-ı cemâl
Merḫabâ ey âşinâ-yı Zü’l-celâl (SÇ)
126. Merḫabâ ey ‘ayn-ı rahmet merḫabâ
Merḫabâ ey nûr-ı ḫazret merḫabâ (MF)

³⁷ Mısranın vezni kusurludur.

³⁸ Beytin vezni kusurludur.

³⁹ Mısranın vezni kusurludur.

⁴⁰ Mısranın vezni kusurludur.

⁴¹ Mısranın vezni kusurludur.

⁴² miḫen: meḫan N.

⁴³ Mısranın vezni kusurludur.

⁴⁴ Beytin vezni kusurludur.

⁴⁵ Mısranın vezni kusurludur.

127. Merhabâ ey iftîhâr-ı enbiyâ
Merhabâ ey şem‘ -i cem‘ -i evliyâ (DR)
128. Merhabâ ey menba‘ -ı ‘ izz ü vefâ
Merhabâ ey kân-ı eltâf-ı hüdâ (DR)
129. Merhabâ ey cân-ı bâkî merhabâ
Merhabâ ‘ uşşâka sâkî merhabâ (ŞÇ, DR)
130. Serîr-i *li ma‘ allâh* maķâmîñ⁴⁶
Fezâ-yı lâ-mekândır âşiyânîñ (SN)
131. Virür bûy-ı cennetden meşâmîñ
Maţlab-ı meşhûr-ı ‘ âlem merhabâ (SN)
132. Şark u ğarb küfr ile olmuşken đalâl
Dîn erkânı olmuş iken pây u mâl (SN)
133. Âb-ı vaşlından irişdirdiñ zülâl
Eylediñ pür-nûr ‘ âlemi merhabâ (SN)
- [9]
134. Şükr idiñ Allâh’a geldi Muştafa
Gelmese olmaz idi ansız şafâ (İE)
135. İrişdirdi Hüdâ’mız derde devâ
Diyelim şâmna hoş merhabâ⁴⁷ (SN)
136. Yâ Resûlallâh cenâbîñdır imâmü’l-
mürselîn⁴⁸
Hem cenâbîñdır şefî‘ u’l-müznibîn (MF)
137. Sensiñ ol sulţân-ı cümle enbiyâ
Bârekallâh yâ Muşammed Muştafa⁴⁹
138. *Nihânî girelim bâb-ı nihâna*
*Şalavât virelim fahr-i cihâna*⁵⁰ (SN)
139. Çünkü toĝdı ol şefî‘ ü’l-müznibîn
Ol habîbullâh-ı hâtmü’l-mürselîn (İE)
140. Toĝduĝı dem gördiler bu hikmeti
Göbegi kesilmiş olmuş sünneti (İE)
141. Geldiler cümle melâ’ik şâf u şâf
Ka‘ be gibi anı itdiler tavâf (İE)
142. Hürîler cennet kapusın açdılar
Cümle gelüp aña saçu saçdılar (İE)
143. Ol münevver yüzi çünkü gördiler
Yüzlerini ayaĝına sürdiler (İE)
144. Cümlesi şâd olup buldı şafâ⁵¹
Toĝdı zîrâ-kim Muşammed Muştafa (İE)
145. Hep melâ’ik anda aña geldiler
Aĝmed’i görüp şafâlar sürdiler (İE)
146. Karşu turup her biri medĝ itdiler
Hoş ziyâret eyleyüben gitdiler (İE)
147. Turduĝıñ yerden dilersen sen daĝı
Bulasın aĝir ziyâret ey aĝı (İE)
148. *Ger dilersiz cân u dilden ey hümâm*
Şevkle deyin eş-şalâtu ve’s-selâm (İE)
149. Diñle imdi şevk ile hulķ-ı Resûl
Baĝ ne rütbe zât idi ol pür-uşul (FK)
150. İşit imdi nice virdi ol Celîl
Ol Resûl-i pâk’a evşâf-ı cemîl (FK)
151. Baĝ ne rütbe aña ikrâm eyledi
İns ü cinni hükmine râm eyledi (FK)
- [10]
152. Göñli alçaķ idi ķadri ‘ azîm⁵²
Sözleri şîrîn cemâli de na‘ îm (FK)

⁴⁶ “Benim Allah ile birlikte olduĝum öyle bir vakit vardır ki; o vakitte, bana ne Hakk’a yakın bir meleğ ne de gönderilmiş bir nebi yaklaşabilir.” (Aclûnî, 1997: 156).

⁴⁷ Mısranın vezni kusurludur.

⁴⁸ Mısranın vezni kusurludur.

⁴⁹ İkinci mısra MF’den iktibas edilmiştir.

⁵⁰ Beytin vezni “mefâ‘ îlün/mefâ‘ îlün fe‘ ülün”dür.

⁵¹ Mısranın vezni kusurludur.

⁵² Mısranın vezni kusurludur.

153. Mişli olmaz rûyî ' âlemden anî
Mişli gelmez ibn-i Âdem'de anî (FK)
154. Halk-ı ' âlemden ol idi müctebâ
Hoş görüp de ol giyer idi ' abâ (FK)
155. Hem tevâzu' hem kanâ' atdı işi
Arpadan idi ekmeği hem aş (FK)
156. Arzû-yı nefse hergiz uymadı⁵³
Bu cihânîñ lezzetini tuymadı (FK)
157. Hem toyunca yimedi nân-ı helâl
Ol sebebden oldu ol kân-ı kemâl (FK)
158. Yanına gelse eger bây u gedâ
Rağm iderdi cümleye ol müctebâ (FK)
159. Kim görse mübârek yüzini ey dostân⁵⁴
Gül gibi her dem olurdu şādumân (FK)
160. Yüzünü bir kez gören hayrân olur
' Aşkından bülbül gibi nâlân olur
161. Zıkr iderdi Hâlık⁵⁵'ı şâm u seher
Va' dini îfâ iderdi bî-keder (FK)
162. Öyle bir âlî-nesebdir ol Resûl
' Ömrinde hiç yalan söylemedi pür-uşûl⁵⁶
(FK)
163. Kendi na' leynin dikerdi bî-gümân
Her emrin edâ eyler idi hemân (FK)
164. Hasta hâlınden şorup da dâ'imâ
Hâlin eylerdi anîñla pür-şafâ (FK)
165. Uyumazdı bir zamân gâflet ile
Dâ'imâ meşğûl idi tâ' at ile (FK)
166. Toğdığı andan beru ol Muştafâ
Cümle hâcâtı ider idi revâ (FK)
167. İsm-i Hakk'ı zıkr iderdi dâ'imâ
Luğf-ı Hakk'a şükr iderdi dâ'imâ (FK)
168. Hayr işe lâ dimedi ol muhterem
Ol şerî' at menba'ı baħr-i kerem (DR)
- [11]
169. Ekşer-i evkâtta ol şâh-ı güzîñ
Aç idi tok gösterirdi kend'özün (DR)
170. Hakk didi-kim tağı altun eyleyem
Nezdiñi altunla meşhûn eyleyem (FK)
171. Ol habîbullâh didi yâ Ze'n-ni' am
Ben bu faħra ümmetim-çün rāzîyam (FK)
172. Faħra şabr eylerim ümmetim için
Az ni' mete rāzîyam rahmet için (FK)
173. Çünkü bu rütbe severdi ümmeti
Sünnetin icrâ idüp bul rahmeti (FK)
174. Sözleri her derde kânûnu'ş-şifâ
Göñli mecrûh ümmete ' aynü'ş-şifâ (DR)
175. İşleri her dem anîñ cûd u seħâ
Bâtila virmez idi aşlâ rızâ (DR)
176. ' Âdeti hayr idi hep a' dâsına
Aç gözün baş himmet-i vâlâsına (DR)
177. Yatmadı hergiz döşek üzre o şâh
Havf-ı Mevlâ'dan her ân eylerdi âh (DR)
178. Haste-gâmi şormak idi ' âdeti
Büyüğe hürmet küçüğe şefkati (DR)
179. Kalb-i pâki mâsivâdan pâk idi
Hulķı Maħmûd meskeni eflâk idi (DR)
180. Bu fenâda koymadı taş üzre taş
Hakk yoluna koymuş idi cân u baş (DR)

⁵³ Mısranın vezni kusurludur.

⁵⁴ Mısranın vezni kusurludur.

⁵⁵ Hâlık: Hâlık'a N.

⁵⁶ Mısranın vezni kusurludur.

181. Şıgar idi her yetimiñ başını
Siler idi gözleriniñ yaşını (DR)
182. Az uyurdu gicelerde ol hümām
İştigāli tā‘at idi şubḥ u şām (DR)
183. Sözini tuysa melek şādān olur
Hālını gören insān ḥayrān olur (FK)
184. Halk-ı ‘ālem böylece gūyān olur
Kim görse yüzini işi āsān olur⁵⁷ (FK)
185. Kimse nā’il olmamış bu devlete
Kimse vāsıl olmamış bu rif‘ate (FK)
186. Sürmelenmişdi o şāhıñ gözleri
Rūyı meh-rū şeker idi sözleri (FK)
- [12]
187. Hāk Te‘ālā’dan niyāz u minneti
Baña bağışla İlāhī ümmeti (DR)
188. Ümmet iseñ anıñ ahlākını tut
Tā ki ümmetlik bula sende şübūt (FK)
189. Hem ümmetseñ vir şalavāt cān ile
Tā gidesiñ dünyādan imān ile
190. Ger dilersiz bulasız zevk-i müdām
‘Aşk ile diñ eş-şalātu ve’s-selām (FK)
191. Yā İlāhī zāt-ı pākīñ ḥürmeti-çün
Hem daḥi yüz dört kitābıñ ḥaqqı-çün
(MF)
192. Ol ḥabibiñ nūr Muḥammed ḥaqqı-çün
Sırr-ı pāk-i zāt-ı Aḥmed ḥaqqı-çün (MF)
193. Daḥi *Levlāke Levlāk*⁵⁸ ḥürmeti-çün
Daḥi şāh-ı *erselnāke*⁵⁹ ḥaqqı-çün
194. Kāffe-i esmā-yı ḥüsnā ḥaqqı-çün
Sidre vü ‘arş-ı mu‘allā ḥaqqı-çün (MF)
195. Ey Ḥudāyā ‘izz ü şāniñ ḥürmeti-çün⁶⁰
Cihetsiz lā-mekāniñ ḥürmeti-çün (SN)
- [mefā‘ ilün/ mefā‘ ilün/ fe‘ ulün]
196. Ḥabibiñle o bezm-i *li ma‘ allāh*⁶¹
Olan ‘ahd-i emāniñ ḥürmeti-çün (SN)
197. Maḥām-ı *kābe kavseyni ev ednā*⁶²
Dem-i vuşlatda kāniñ ḥürmeti-çün (SN)
198. Sırr-ı Furkān nūr-ı a‘zam ḥaqqı-çün
Ḳuds ü Ka‘be Merve zemzem ḥaqqı-çün⁶³
(SÇ)
199. Daḥi ol müntehā Sidre ve tūbā
Ve hem yedi semāniñ ḥürmeti-çün (SN)
200. Bi-ḥaqq-ı ‘arş u kürs ü levḥ-i maḥfūz
Anı tutup tūraniñ ḥürmeti-çün (SN)
201. Toḳuz eflākta olan yedi deryā
Hem eṭrāfındaki kāniñ ḥürmeti-çün⁶⁴ (SN)
202. Yedi tamu sekiz cennet içinde
Olan ḥükm-i Ḥudā’niñ ḥürmeti-çün (SN)
203. Va‘diñe bel bağılayanlar ḥaqqı-çün
‘Ahdini pek sağılayanlar ḥaqqı-çün (MF)

⁵⁷ Mısranın vezni kusurludur.

⁵⁸ “*Sen olmasaydın, Sen olmasaydın.*” (Aclūnî, 1997: 164).

⁵⁹ *Ve mā erselnāke illā rahmeten lil-‘ālemīn.* = “(Ey Muhammed!) Seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.” el-Enbiya 21/107.

⁶⁰ Mısranın vezni kusurludur.

⁶¹ “*Benim Allah ile birlikte olduğum öyle bir vakit vardır ki; o vakitte, bana ne Hakk’a yakın bir melek ne de gönderilmiş bir nebi yaklaşabilir.*” (Aclūnî, 1997: 156).

⁶² “(Muhammed ile arasındaki mesafē) iki yay uzunluğu kadar yahut daha az kaldı.” en-Necm 53/9.

⁶³ Beytin vezni “fā‘ ilātün/fā‘ ilātün/fā‘ ilün”dür.

⁶⁴ Mısranın vezni kusurludur.

204. Daḥi 'ilm-i aḥkām-ı şerī' at ḥaḥḳı-çün⁶⁵
Ehl-i ezkār u ṭarīḳat ḥaḥḳı-çün (MF)
[13]
205. Meleklerle daḥi şems ü kevākib
Şüreyyā māh-ı ziyānīñ ḥürmeti-çün (SN)
206. Daḥi Tevrāt Zebūr İncīl ü Furkân
Eḥādīs ü beyānīñ ḥürmeti-çün (SN)
207. Ulü'l-'azmi daḥi şāḥib-şahā'if
Şafī Ādem Baba'nıñ ḥürmeti-çün (SN)
208. Kāmu peygamber-i mürsel nebīnīñ
Daḥi Ḥavvā Ana'nıñ ḥürmeti-çün (SN)
209. Daḥi hem zevcetü'r-Resül-i ekrem
O dürr-i bī-behānīñ ḥürmeti-çün (SN)
210. Ḥadīce Fāṭıma Zehrā ḥaḥḳı-çün
'Aliyyü'l-Murtażā'nıñ ḥürmeti-çün (SN)
211. Daḥi hem çār-ı yār ü āl ü aşḥāb
Şehīd ü ğāzīyānıñ ḥürmeti-çün (SN)
212. Şehīd-i zehr-i a' dā ḥulḳ-i aḥsen
Ḥasan ḥulḳ-ı rızānıñ ḥürmeti-çün (SN)
213. Şusızca Kerbelā'da ḳan aḳıdan
Ḥüseyn-i Müctebā'nıñ ḥürmeti-çün (SN)
214. O çöllerde şehīd-i Kerbelā'ya
Uyan ehl-i vefānıñ ḥürmeti-çün (SN)
215. O hengāmda bulnan ehl-i beytīñ
Daḥi tıfl u nisānıñ ḥürmeti-çün (SN)
216. Koyup cānıñ yoluna Şāh Ḥüseyn'in
Şusuzlıḳdan yanarıñ ḥürmeti-çün (SN)
217. Sa' ādetlü serin Ḥaḥḳ'ın yoluna
Viren Veyse'l-ḳarān'ın ḥürmeti-çün (SN)

218. Daḥi Mekke Medīne Beyt-i Maḳdis
Necef hem Kerbelā'nıñ ḥürmeti-çün (SN)
219. On iki imām daḥi ma'şūm-i pākīñ⁶⁶
Sırrındaki ḳazānıñ ḥürmeti-çün
220. Ṭarīkat pīrleriniñ erleriniñ
Daḥi hep evliyānıñ ḥürmeti-çün (SN)
221. Seni gerçcek sevenler 'aşḳ-ı Ḥaḥḳ'ı
Ḥaḳīḳī āşınānıñ ḥürmeti-çün (SN)
[14]
222. Ḥuşūşā şadr-ı bedr-i şāh-ı kevneyn
Muḥammed Muştāfā'nıñ ḥürmeti-çün
(SN)
[fāilātün/fā' ilātün/fā' ilün]
223. Yā İlahī nūr-ı Aḥmed ḥürmeti
Biz günāhkār ḳullara ḳıl şefḳati (DR)
224. Enbiyālar evliyālar ḥürmeti
Aşfiyālar etkīyālar ḥürmeti (FK)
225. Çār-ı yār-ı ḥāne-dānıñ ḥürmeti
Āl ü evlād ü şāḥābī ḥürmeti (FK)
226. Zātıñā 'aşıḳ olanlar ḥürmeti
Yolına şādıḳ olanlar ḥürmeti (FK)
227. Nār-ı 'aşḳ-ı 'aşıḳānıñ ḥürmeti
Bağrı yanıḳ şādıḳānıñ ḥürmeti (DR)
228. Nūr-ı Furkân 'arş-ı a' lā ḥürmeti
Çāh-ı zemzem ile Baḥḥā ḥürmeti (DR)
229. Zü'l-fiḳār-ı şīr-i Yezdān ḥürmeti
Ḥilm-i 'Oşmān İbn-i 'Affān ḥürmeti (DR)
230. Yār-ı gār-ı faḥr-i 'ālem ḥürmeti
Ḥazret-i Fārūḳ-ı a' zam ḥürmeti (DR)
231. Ḥazret-i sıbtīn-i Zehrā ḥürmeti
'Aşḳ-ı Ādem ḥüsn-i Ḥavvā ḥürmeti (DR)

⁶⁵ Mısranın vezni kusurludur.

⁶⁶ Mısranın vezni kusurludur.

232. Nefse uyup işledik nice günâh
Kesmeyiz senden ümîdi yâ İlâh (FK)
233. Kâra yüzle bizi haşr etme yâ Rab
Ĥabîbînden bizi dūr etme yâ Rab⁶⁷
234. Dertliyiz dermâna geldik yâ Kerîm
Senden özge bizlere yokdur Ĥakîm (FK)
235. Eger luţfundan olmazsa beşâret
Kime feryâd ider bu ‘ âşî ümmet⁶⁸
236. Sen buyurdun *lâ taķneţu min raķmeti*⁶⁹
Çünkü olduķ biz Muĥammed ümmeti (FK)
237. Pes biz günâhkâr ‘ âşî müznib ķulları⁷⁰
Luţfuñ ile günâhlardan ķıl beri (SÇ)
238. Luţfuñla göster bize dîdârını
Ni‘ metiñle toylağıl ķullarını (SÇ)
- [15]
239. İdüp yoldaş îmânımızı yâ Rab
Silüp ķalbinden gümânımız yâ Rab⁷¹ (SN)
240. ‘ Afv idüp ķılma bizi zall u zelîl
Ey Kerîm ü ey Raķîm ü ey Celîl (DR)
241. Sen seversîñ günâhkârı ‘ afv itmegi⁷²
İstemezsîñ kimse maķrûm gitmegi (FK)
242. ‘ Afv idüp ‘ işyânımız ķıl raķmeti
Ol ĥabîbîñ yüzi şuyı ĥürmeti (SÇ)
243. Bu meclisden ĥabîbîñ Muştafâ’yı
Ĥaberdâr eyle Resûl’in müctebâyı⁷³
244. Şalât ile selâm olsun ĥabîbine
Ol maķbûb-ı Ĥudâ cümle dertler
ķabîbine⁷⁴
245. Olsun daĥı âline hem aşķâbına
Tâbi‘îñ enşâr hem aķbâbına⁷⁵ (SÇ)
246. Aşķâbı ve ümmetinden râzî olsun ol
mu‘îñ
Raķmetullâhi ‘ aleyhim ecma‘îne’t-
ţayyibîne’t-ţâhirin⁷⁶ (SÇ)

247. *Ger dilerseñiz raķmet-i Rabbü’l-enâm*

*Ĥabîb-i Ĥudâ’ya virin şalât ile selâm*¹

Temmet-i mevlûd-i Resûl-i Ekrem
Şallallâhu Te‘âlâ ‘ Aleyhi ve Sellem
Elĥamdülillâh
9 Zilķa‘ de 1400²

⁶⁷ Beytin vezni “mefâ‘îlün/mefâ‘îlün/ fe‘ülün”dür.

⁶⁸ Beytin vezni “mefâ‘îlün/mefâ‘îlün/ fe‘ülün”dür.

⁶⁹ “Allah’ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin.” ez-Zümer 39/53.

⁷⁰ Mısranın vezni kusurludur.

⁷¹ Beytin vezni “mefâ‘îlün/mefâ‘îlün/ fe‘ülün”dür.

⁷² Mısranın vezni kusurludur.

⁷³ Mısranın vezni kusurludur.

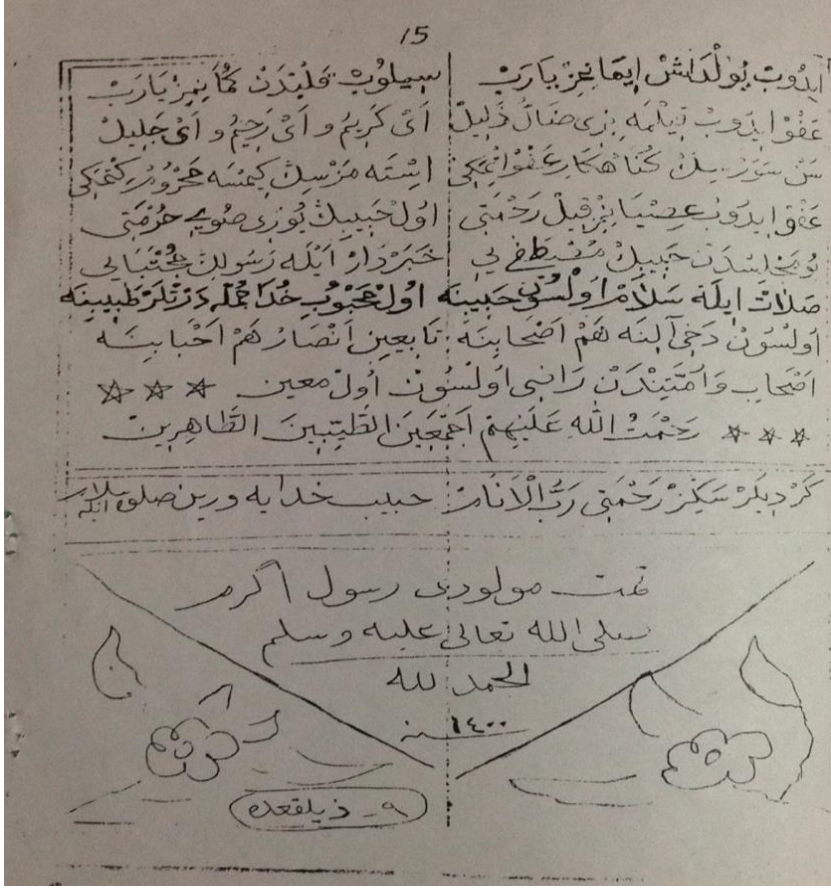
⁷⁴ Beytin vezni kusurludur.

⁷⁵ Beytin vezni kusurludur.

⁷⁶ Beytin vezni kusurludur.

¹ Beytin vezni kusurludur.

² 19 Eylül 1980 Cuma

Ek 1: Mevlûdu'n-Nebevî'nin Son Sayfası

Ek 2: Ahmed Takî'nin Külliye İçinde Bulunan Sandukası

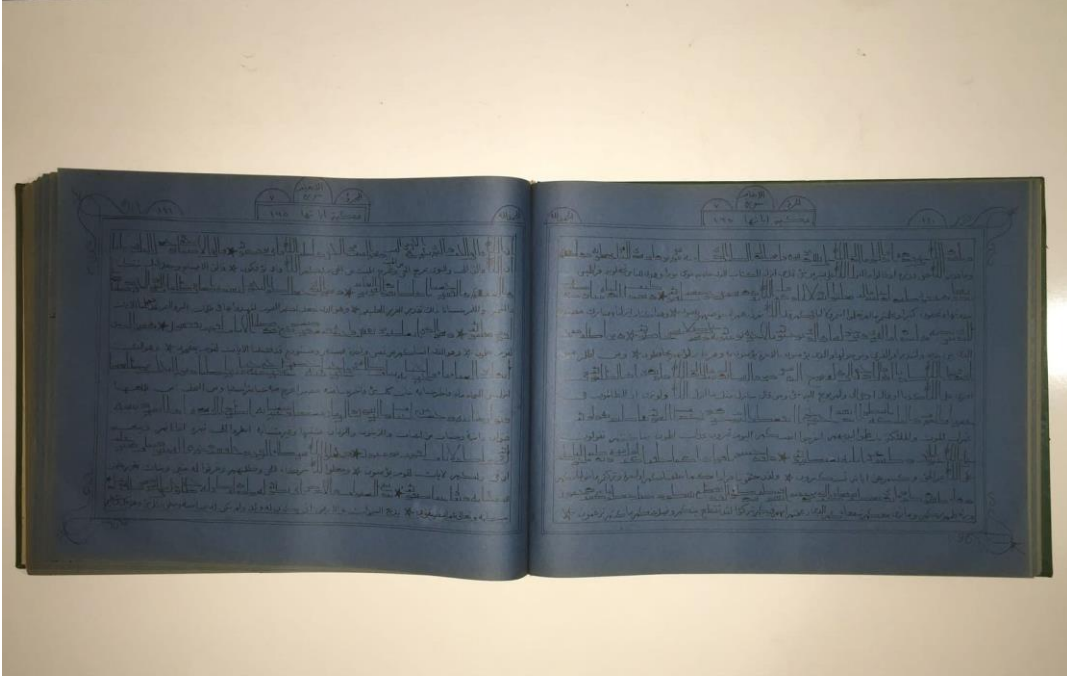
Ek 3: Ahmed Takî Külliyesi Dış Görünümü

Ek 4: Ahmed Takî Külliyesi İç Görünümü

XX. YÜZYILIN SONLARINDA KALEME ALINAN DERLEME BİR MEVLİD ÖRNEĞİ:
ŞEYH SEYYİD HATTAT AHMED TAKÎ'NİN MEVLÛDU'N-NEBEVÎ'Sİ

Ek 5: Ahmed Takî'nin hattı ile Kur'an-ı Kerim